

Yksilöterapioiden palveluntuottajien kumppanuustapaaminen 3.5.2023

Sisällys

Kysymykset ja vastaukset	2
1.1 Palveluntuottajahaku ja palveluntuottajan tiedot	2
1.2 Terapiapalaute	2
1.3 Sopimus ja muutokset.....	4
1.4 Laskutus	6
1.5 Opiskelijan rooli.....	7
1.6 Tulkkkaus	9

Kysymykset ja vastaukset

1.1 Palveluntuottajahaku ja palveluntuottajan tiedot

Kysymys: Onko mahdollista, että Kelan palveluntuottajahaussa näkyisi myös lähikuntien terapeutit esim. lisävalintaisesti? Ruotsin kielellä terapioita on vähemmän tarjolla eikä läheskään joka kunnassa! Asiakkailta ja muilta tahoilta jää helposti huomaamatta, jos esim. lähikunnassa olisikin ruotsin kielellä tarjoava palveluntuottaja. Tiedän tapauksia, jossa terapiaa ei ole edes lähdetty hakemaan asiakkaalle, kun ollaan oltu siinä uskossa, että palveluntarjoajaa ruotsiksi ei ole saatavilla, etenkin jos omassa kunnassa sitä ei ole ollut tarjolla.

Vastaus: Jos asiakkaan asuinkunnassa ei ole palveluntuottajia saatavilla, hän voi hakea palveluntuottajia myös naapurikuntien tiedoilla.

Kysymys: Millä tavoin Kela tarkistaa että perheen/hoitavan tahon ilmoittama palveluntuottaja on oikein? Tai millä tavoin palveluntuottaja voisi etukäteen varmistaa, että päätökseen tulee oikeat palveluntuottajan tiedot?

Vastaus: Kun palveluntuottaja lupaa asiakaspaikan, palveluntuottajan pitää ohjeistaa asiakkaalle toimipisteen tarkat tiedot. Hakemuslomakkeella KU 104 asiakasta ohjataan ottamaan palveluntuottajaan yhteyttä ennen hakemuksen toimittamista Kelaan.

1.2 Terapiapalaute

Kysymys: Oletteko tosissaan, että kuntouttaja ei voi ottaa kuntoutuslausunnossaan kantaa jatkokuntoukseen? Lähettävä taho haluaa nimenomaan kuntouttajalta näkemyksen, onko kuntoutuja hyötynyt kuntoutuksesta ja tarvitseeko hän toisen/kolmannen jne. kuntoutusvuoden ja haluaa tarkat määrät monta kertaa kuntouttaja suosittelee jatkokuntoutusta. Näistä asioista myös keskustellaan hoitoneuvotteluissa, jos kuntouttaja sinne muistetaan kutsua. Näin on toimittu ainakin 15 vuotta, jonka olen ollut alalla. Eli jatkossa siis ei tehdä suoraa suositusta tai muuten asiakkaan tulee vaihtaa kuntouttaja?

Vastaus: Kuntouttajan mielipide on todella tarpeen, se kirjataan. Palveluntuottaja ei voi tehdä kuntoutuksen suunnittelua tai suositella kuntoutusta. Kuntoutussuunnitelman laatii hoitava julkinen terveydenhuolto.

Kysymys: Saako KU 117 palautepohjan tehdä diariumiin ja käyttää sitä? Edellisellä kaudella onnistui. Eli ei tee siihen valmiiseen pohjaan, vaan tekee samoilla otsikoilla oman pohjan.

Vastaus: Palvelukuvaukseen on kirjattu terapiapalautteesta: Kirjaa palaute Kelan lomakkeelle "Terapiapalaute, vaativa lääkinällinen kuntoutus" (KU 117) tai lomakkeelle, jossa on vastaavat otsikot.

Kysymys: Läheisten ja ympäristön toiminnan arvioiminen KU 117 lomakkeella on uusi ja outo piirre lausuntokäytännössä. Onko tätä mietitty ihan loppuun asti? "Takanapäin ei puhuta."

Vastaus: Tarkoituksena on kuvata, millä tavoin lähitoimijat ja ympäristö tukevat asiakkaan kuntoutumista ja miten heitä on ohjattu terapiaprosessin aikana. Asiakkaan ja lähitoimijoiden kanssa on hyvä keskustella palautteen sisällöstä.

Kysymys: KU 117 voidaan täyttää vain verkossa, eikä siitä saa otettua kopiota. Jos oikein ymmärrän? Asioiden moneen kertaan kirjoittamisen välttämiseksi tähän toivoisin muutosta. Samojen asioiden kirjoittamiseen ei tarvita monisivuisia lomakkeita moneen kertaan. Tämä lomakkeiden ja sivujen lisääntyminen taitaa olla koko Sote-alan ongelma.

Vastaus: Verkossa täytettävästä pdf-tiedostosta voit tallentaa kopion omalle koneelle ja siten tulostaa näitä vaikka 10 kappaletta. Ei siis tarvitse aina kirjoittaa uudelleen.

Kysymys: Kaipaisin tarkennusta: mitä terapian jatkosta saa sanoa, että ei jäävää itseään? Eli jääväytyykö terapeutti, jos hän ottaa kantaa terapian jatkon toteuttamiseen joko neuvottelussa tai kuntoutuspalautelomakkeessa?

Vastaus: Kuntoutuspalautteeseen ei kirjata, että asiakas tarvitsee tietyn määrän tiettyä terapiaa. Tämä on ollut vanha sääntö, jota olemme yrittäneet viestittää. Asiakkaan kuntoutustarpeen mukainen seuraava tavoite on hyvä merkki siitä, että kuntoutusta on tarpeen jatkaa.

Kysymys: Mihin jääviys terapiasuositusten osalta perustuu? Keskustelussa oli myös viittaus vanhaan sääntöön, onko siis kyseessä vain toimintatapa? Onko tässä huomioitu, että osa lääkäreistä tietyillä alueilla saattaa tehdä vain yksittäisiä kuntoutussuunnitelmia vuodessa tai tutkivaa terapeuttia ei ole? Aiemmin terapeutin tutkimukset on vaadittu 2v välein. Kuntoutussuunnitelmat tehty usein silti vain vuodeksi ja palaute ainoa tapa saada yhteys suunnitelman laatijaan seuraavan suosituksen osalta.

Vastaus: Kuntoutussuunnitelman laatii terveydenhuolto. Terapian toteuttanut terapeutti arvio mahdollista kuntoutustarvetta. Terapeutti siis arvioi mahdollista kuntoutustarvetta, mutta ei määrittele määriä.

Kysymys: Jos kuntoutussuunnitelma tehdään vähän yli vuodeksi (esim. 1v 4kk) olisiko mahdollista tehdä tällaisesta jaksosta vain yksi palaute, kun pitkissä terapioissa isoja muutoksia ei muutamassa kk usein tapahdu?

Vastaus: Yksi palaute riittää.

Kysymys: Eli yksi palaute per myönnetty jakso kestosta riippumatta?

Vastaus: Palvelukuvaus ohjaa palautteen antamiseen niin, että se on Kelassa vähintään 1 kk ennen kuntoutuspäätöksen päättymistä.

1.3 Sopimus ja muutokset

Kysymys: Kuinka tarkat tiedot ennakkohakeutujista tulee antaa (hetu ja nimi -tarkkuudella, vai riittääkö esim. määrä ja ikä)?

Vastaus: Esimerkiksi kuntoutuksen aloitusta odottavien asiakkaiden määrä.

Kysymys: Jos terapeutille olisi tulossa enemmän asiakkaita kuin hän voi niitä ottaa, sanoitte että Kelalle voi esittää terapeutin lisäystä. Tarkoittaako tämä kuitenkin sitä, että uudella esitettävällä terapeutilla pitää olla samat laatupisteet kuin kyseisellä jo sopimuksessa hyväksytyllä terapeutilla?

Vastaus: Terapeuttien lisääminen ei saa heikentää palvelun laatua. Esitettyä muutosta ver-rataan aina tarjouksessa tarjottuun terapeuttien kokonaislaatuun.

Kysymys: Miten monta % terapeuttimuutosilmoituksista on hyväksytty? Sellaisia kesäsijai-sia on vaikea löytää, joilla on yhtä paljon pisteitä kuin lomalle lähtijällä.

Vastaus: Seuranta hyväksymisprosentin osalta ei ole tehty. Enintään neljän (4) kuukau-den sijaisena voi toimia terapeutti, joka täyttää palvelukuvauksen mukaiset koulutus- ja pä-tevyysvaatimukset. Enintään neljän kuukauden sijaisuuksissa ei sijaisella tarvitse olla yhtä paljon laatupisteitä kuin sijaistettavalla.

Kysymys: Enintään 4 kuukauden sijaisuus: tarkoittaako tämä, että lyhyessä sijaisuudessa voi olla terapeutti, jolla ei ole yhtä paljon työkokemusta/laatupisteitä?

Vastaus: Sopimuksen mukaan enintään neljän kuukauden sijaisuuksissa terapeutin sijai-sena voi toimia terapeutti, joka täyttää palvelukuvauksen mukaiset koulutus- ja pätevyys-vaatimukset. Kaikissa tilanteissa, joissa terapeutti vaihtuu, terapeutin on täytettävä palvelu-kuvauksen mukaiset koulutusta- ja pätevyyttä, kielitaitoa ja ea-valmiutta koskevat vähim-mäisvaatimukset. Tämä koskee enintään 4 kuukauden sijaisuuksia.

Kysymys: Uimahalli on menossa 1,5 vuodeksi remonttiin. Voiko allasterapiat siirtää täällä rajalla Ruotsin puolelle siksi ajaksi vai pitääkö keskeyttää vai voiko ne vaihtaa yksilöterapi-aksi?

Vastaus: Sopimuksen perusteella allasterapian toteuttaminen Suomen rajojen ulkopuolella ei ole mahdollista. Terapiapalvelu on hankittu siten, että tarjouspyynnön mukaisesti allaste-rapiatoimipisteen tulee sijaita sovitun vakuutuspiirin alueella. Vaativan lääkinnällisen kun-

toutuksen terapia on toteutettava sovitun vakuutuspiirin alueella. Lisäksi potilasvakuutuslain soveltamisalana on Suomen maantieteellinen alue, jolla sekä hoitajan että hoidettavan tulee olla, jotta potilasvakuutus kattaisi terapian aikana mahdollisesti toteutuneet vahingot.

Kysymys: Täytyykö Kelaan lähetettävässä taloudellisessa selvityksessä olla virallinen tilinpäätös? Vai käykö oma selvitys? Hoidan toistaiseksi itse kirjanpiti.

Vastaus: Ei tarvitse toimittaa tilinpäätöstä. Sopimuksen kohtaan 22 on kirjattu tarvittavat selvitykset. Tulemme ohjeistamaan asiasta tarkemmin myös verkkosivuilla.

1.4 Laskutus

Kysymys: Onko mahdollista kysyä laskutuksesta salatulla s-postilla?

Vastaus: Laskutusta ei voi hoitaa salatulla s-postilla. Yksittäisiin tilitystä koskeviin kysymyksiin voi Kelan käsittelijä kysyä palveluntuottajalta lisäselvitystä salatulla s-postilla. Salattu s-posti ei kuitenkaan ole Kelan virallinen asiointikanava, eikä sitä voi asiointiin käyttää.

Kysymys: Saahan laskut jättää kuitenkin Kelan omiin postilaatikkoihin osoitteellisissa kirjekuorissa?

Vastaus: Tilitykset voi postittaa suoraan keskitettyihin Kela.fi -sivuilla mainittuihin postitusosoitteisiin. Palveluntuottajan vastuulla on toimittaa tilitys Kelan antamien ohjeiden mukaan. Jos palveluntuottaja toimittaa tilityksen muulla tavoin, hidastuttaa se merkittävästi tilityksen käsittelyä. (Vastausta tarkennettu tilaisuuden jälkeen.)

Kysymys: Voiko sähköisen laskutuksen antaa tilitoimiston hoidettavaksi?

Vastaus: Sähköinen laskutus ei vielä ole mahdollista. Sähköinen laskutus on vielä testausvaiheessa ja julkaisemme tiedotteen Kelan verkkosivuilla heti kun se otetaan käyttöön.

1.5 Opiskelijan rooli

Kysymys: Eikö opiskelija voi toimia itsenäisesti? Palvelunkuvauksen kappaleessa 9 todetaan, että terapeuttiopiskelija voi toimia asiakkaan terapiatilanteessa pätevän terapeutin läsnä ollessa ja asiakkaan suostumuksella. Miksi ohjaavan terapeutin läsnäoloa vaaditaan? Tämä poikkeaa muun terveydenhuollon käytännöstä, jossa opiskelijoilla on mahdollisuus myös itsenäiseen työskentelyyn, kunhan ohjaaja on varmistanut opiskelijan osaamisen, asiakasturvallisuuden ja terapian tarkoituksenmukaisuuden. Voisiko vaatimusta fyysisestä läsnäolosta väljentää?

Vastaus: Kysyimme tästä terapeuttiliittojen näkemystä voimassa olevan palvelukuvauksen suunnitteluvaiheessa ja myös osa liitoista näki terapeutin läsnäolon edelleen tarpeelliseksi Kelan vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen asiakkaiden terapiassa. Ohjeistus on säilytetty ennallaan, mutta pyrimme kirjaamaan sen palvelukuvaukseen aikaisempaa selkeämmin: *Terapeuttiopiskelija voi toimia asiakkaan terapiatilanteessa pätevän terapeutin läsnä ollessa ja asiakkaan suostumuksella. Vastuu asiakkaan terapiasta on Kelan sopimukseen nimetyllä ja hyväksytyllä terapeutilla.*

Kysymys: Tarkennusta opiskelijan tuottamaan erilliseen terapiaan? Palvelunkuvauksessa todetaan, että opiskelijan harjoittelujakso voidaan järjestää siten, että asiakkaalle annetaan Kelan järjestämän terapian lisäksi erillisenä terapiana opiskelijan toteuttamaa terapiaa, jos tähän on myös asiakkaan suostumus. Olisiko tämä terapia sellaista, josta Kela ei maksa lainkaan korvausta? Miten opiskelijan toteuttama terapia huomioidaan terapiapalautteissa? Saisiko asiakas näihin opiskelijan toteuttamiin terapioihin kuitenkin matkakorvaukset?

Vastaus: Tällä tarkoitetaan sitä, että terapeuttiopiskelija voi toteuttaa asiakkaalle, joka saa myös Kelan kustantamaa terapiaa, erikseen terapiakäyntejä. Asiakkaalle tulee kertoa, että kyseiset käynnit eivät ole Kelan kustantamaa ja myöntämää terapiaa, eivätkä käynnit vähennä asiakkaalle myönnettyjä terapiakertoja. Palveluntuottaja ei voi hakea niiden osalta korvauksia Kelasta. Eli asiakkaan luvalla terapeuttiopiskelija voi toteuttaa asiakkaalle (joka saa myös Kelan vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen terapiaa) terapiaa, joka ei ole Kelan kuntoutuspäätöksellä myönnettyä kuntoutusta. Tällöin Kela ei ota kantaa siihen, miten

opiskelijan harjoittelua ohjaavan ohjaajan tulee olla mukana tapaamisissa. Nämä tapaamiset eivät liity Kelan järjestämään vaativaan lääkinälliseen kuntoutukseen ja niihin liittyvistä asioista on vastuussa oppilaitos tai harjoittelua ohjaava taho. Asiakkaan tulee olla tietoinen, että kyseiset tapaamiset eivät ole Kelan järjestämää kuntoutusta.

Terapiapalautteessa voi olla maininta opiskelijan toteuttamasta erillisestä terapiasta, mutta Kela ei tätä edellytä.

Tilanteissa, joissa asiakas osallistuu opiskelijan toteuttamaan erilliseen terapiaan ennen tai jälkeen Kelan järjestämän terapian, Kela korvaa matkat edellyttäen, että opiskelijan toteuttama erillinen terapia tapahtuu samassa paikassa samana päivänä kuin varsinainen matkakorvaukseen oikeuttava Kelan järjestämä terapia. Matka, joka tehtäisiin vain opiskelijan toteuttamaan erilliseen terapiaan, ei ole korvattava.

Kysymys: Opiskelijoiden toimintamahdollisuuksista kaivattaisiin tarkempia ohjeita. Fysioterapeuttioiskelijoille ei ole tällä hetkellä riittävästi harjoittelupaikkoja. Kentällä on edelleen paljon epäselvyyttä sen osalta, miten ja milloin opiskelija voi olla Kelan kustantamassa terapiassa mukana. Osalla on edelleen käsitys, että opiskelijat eivät voi lainkaan osallistua Kelan asiakkaiden terapiaan. Voisiko Kela auttaa ratkaisemaan opiskelijoiden vaikeaa harjoittelutilannetta laatimalla selkeän ohjeen siitä, miten opiskelijat voivat osallistua terapiatyöhön?

Vastaus: Fysioterapeuttioiskelija, joka on palkattomassa fysioterapeuttikoulutukseen liittyvässä ammatillisessa harjoittelussa, voi osallistua asiakkaan terapiaan toteuttamalla terapiaa, kun terapiasta vastaava fysioterapeutti on läsnä ja asiakas on antanut suostumuksensa. Harjoittelupaikkojen tarjoaminen opiskelijoille on ensiarvoisen tärkeää opiskelijoiden ammatillisen kasvun (taitojen harjoittaminen eri ympäristöissä ja tilanteissa), oppilaitoksen ja työelämäyhteistyön (työyhteisön hiljaisen tiedon ja epävirallisen toimintakulttuurin sekä oppilaitoksen uusimman tiedon ja toimintamallien vaihto, alueen tulevien osaajien varmistaminen) sekä laadukkaan fysioterapian kehittymisen kannalta. Suunnitelmallista ja tavoitteellista opiskelijaharjoittelua voidaan pitää kuntoutustoiminnan vahvuutena.

1.6 Tulkkaus

Kysymys: Perheen vastuu tulkkihakemuksissa: kenen vastuulla on ilmoittaa perheelle, että toimittavat tulkkauksen Kelaan?

Vastaus: Vieraan kielen tulkkaustarpeesta kysytään kuntoutushakemuksen kohdassa 3 ja ohjataan täyttämään hakemus KU 106. Jos kyseessä on vammaistulkkaus, lisätietoa löytyy täältä [Vammaisten tulkkauksen palvelu | Henkilöasiakkaat | Kela](#)